

MESARSKI LIST

Stručni list za mesarski, kobasičarski i srodni zanat

Izlazi mjesečno.

Uredništvo i uprava p. št. Vid nad Ljubljano. Telefon št. 22-89.

Oglasi po cjeniku.

Pretpлата za čitavu 1932. godinu 30 Dinara.

Privredno stanje i pitanja

Za vreme poslednjeg četvrtgodišta se naše stanje nije dosta promenilo. Bilo je dakako nekih talasa u Nemačkoj, gde je kriza najgore poremetila svu privredu. U Španjolskoj također nema nikad mira kao što među Bolivijom i Paragvajem. Istočno pitanje, to jest Mandžurija izgleda veoma komplikovano.

Dakle, u Americi su počeli studirati svoje velike razlike između vodeće kapitalističke grupe i ogromne mase osiromašenog stanovništva. Sastavili su nacrt o nekim kreditima gospode bankira za javne radove, koji neka spase državu. Međutim ne popuštaju ni za paru evropskim dužnicima i traže ispunjavanje obaveza kao i sopstvenu pomoć. To je lako predlagati a teže ispuniti. Jer, ako pregledamo malo razne trgovačke statistike od poslednjih godina, možemo slobodno tvrditi, da je Amerika kroz sve vreme zaradivala na račun Evrope. Htela je istom početkom sovjetskog dumpinga Rusiju brisati sa pozornice. Pošto pak je bila konkurencija sovjeti-ma isključena, oni su stupili u indirektnu vezu sa Rusijom i bili skoro uništili Deterdinga, evropskog kralja petroleja. Koristi dakle Evropa nema nikakve od Amerike i Amerikanaca. Prvo Evropa njoj ne može konkurirati, jer je Amerika svugde jača a drugo proizlazi najbrži porast Amerike iz svetskog rata, kad je zaradivala na račun posvade Evrope. Svi američki planovi, noseći još tako lepa imena, imali su direktnu korist samo za Ameriku. Nigde, gde god ona saraduje, ne popušta i time je svoje konzumente skoro da uništila pa neka pišu još tako sjajne zasluge. Da je to istina, vidi se iz toga, što nju kriza najgore razara otkad Evropa od nje ne može mnogo kupovati. I slobodno možemo reći: bio neko još tako siromašan i malen, koristi imadu od njega veliki, dok je živ.

Evropska kriza nije toliko kriza gazdinstva koliko nepoznavanje i nesposobnost razumevanja potreba naroda. Veliki »privredni stručnjaci« bi bez štete mogli otići u penziju, jer oni celo vreme posle svetskog rata nisu uradili ništa korisnoga osim što su pomogli parničnoj i kemijskoj industriji sa sastavljanjem raznih planova, koje su lepo vanjski producirali u letovalištima i velikim gradovima. Oni sada priznaju, da je sadašnja kriza sa studijem prehisto-rijskih problema neizlečiva. Dakle su ipak neki drugi problemi, kojih oni ne poznaju. U koliko nema već prirodnih prometnih prepreka, oni su zamišljali nove umetne prepreke — visoke carine — što istotoliko vredi kao bodljikava žica za vreme svetskog rata navalniku. Samo su oni zaboravili, da za spasavanje privrede ne vredi ratno raspoloženje nego samo mirna međusobna saradnja. I eto, sada, kad su sve uništili, oni predavaju spasavanje položaja mladima, svih 15 godina, nesposobnim brbljavcima i zanešenjacima. Bacili su pušku u kukuruz.

Na Nemačku, za koju možemo tvrditi, da je najorganizovanija država, koja svaki čas pronade novi put za spas, su bile prikopčane jake kočnice sa reparacijama. Ona je uspela svojom organizovanom. Ove godine ne plaća reparacija. Da li bi uspela koja druga država? Sumnjamo! Ona je trajno vodila kontrolu nad svim tako snažno, da je mogla uveriti svoje susede o svojim potrebama. Njezino političko obrazovanje je uvek svrsishodno. Sva politička uzrujanost ne donosi joj nikakve štete prema inostranstvu. Sve je to zanju samo korist. Susedi moraju svoje tražbine crtati kad ona to traži. Njezina suseda Austrija opet uspeva dokazivanjem spasonosno-

sti »Anšlusa«, jer uvek moljaka za pomoć, koja joj se i daje a ina od toga koristi samo ona a susedi njezini su krave muzare. Tako mala država a ume sve svoje želje dobro pratiti dokazima: »Ne mogu da živim sam«.

Inače su se sve države krajnije ograničile uvozom iz inostranstva. U tome je velika korist, kao izgleda, već očevidna. Cene ne padaju više a već su i porasle u poslednjim sedmicama. Tvornice također proraduju. Iz toga proizlazi da su konačno ipak došli većina privrednika do uvidaja, da ne produciraju više bez uočavanja potrebe trga i ne rade za salihu, koja je mrtav kapital, donoseći samo štetu. Još pre pola godine se mislilo svestrano, da će nekij biti uništen a pre četvrt godina, kad je pao izvoz na polovinu prošlogodišnje vrednosti, da će izvoz ovakvim putem sasama prestati. No, došlo je do krajnje granice spomenutom visinom i ostalo pri tome. Postali smo štediši, računajući svaki dinar, svaku paru, koja bi nama mogla deseterostruko koristiti time, što ju ne potrošimo.

Dolaze pak pitanja: Prvo besposlica, koja mora pasti. Besposlen čovek ima na privredu negativan uticaj. Prvo je njemu sa besposlicom oduzeta svaka obaveza prema svojoj okolini. Potrebe njegove nisu ništa manje i primoran je u nemožnosti njihovom udovoljavanju da usprkos svojom moralnom ravnovrednošću zaposlenih pristupa moljakanju za pomoć, koja nikad ne može biti dovoljna. Prinudjen je svakojakom varanju ili uništenju samog sebe kao i porodice, ako je oženit. Dakle imamo tu najteže pitanje, koje će još dugo vreme otežavati gazdinsku sigurnost. Svi tereti se spuštaju na one, koji raspolažu sredstvima. Proračun tereta na posameznika je sada veoma visok a za spašenje proračuna konstatiran premalim, što je pokazalo prvo polgodište. Ima mnogo predloga za rešenje ovog teškog pitanja a svi su ostvarljivi čak da ih uzmemo kao potpune, tek u toku najprije godinu dana.

Drugo pitanje: Hoće li nam priroda pomoći u spasavanju. Ova godina nije bila baš dobra za seljaka. Sve do sada nastupale su nepogode. Meseca maja poplave a augusta, najboljeg meseca, suša, koja uništava plodove. Ili će sve pokušiti te otežiti život ili pak neće doneti narodu onoliko, koliko treba za godinu života. Srazmerno industrijskim proizvodima poljoprivredni proizvodi su u vrednosti preniski. Pojeftinjenjem prvih bila bi opet industrija oštećena te ne bi mogla raditi a poskupljenjem drugih bi konzum tih bio zbog krize od najvećeg dela naroda mnogo manji.

Pošto je na srednji zanatlija, biti će opet on ona lopta ili stolicu, koju će si industrija i poljoprivrednici pozajmljivati. Zbog toga je vrlo preporučivo, da se zanatlije brinu za sebe sada u najvećoj meri te prate trajno događaje u industriji i poljoprivredi. Prinudna udruženja će im tu doneti velikih koristi. Oni će biti obavješteni — svakako će se zato morati i interesirati — o svemu, što je aktualno (od važnosti) i morati će dobro promisliti svaki svoj korak. Jer oni su bili kod propadanja industrije u toku godine često spomenuti kao jedina grana, koja još dobro drži i mnogo nosi. Da si nećemo možda dozvoliti novih tereta, jasno je svakome. Da nećemo moći biti upravljači cena, također važi. A opet će nešto ili mnogošta dolaziti, što će biti finije predloženo nego zakon o suzbijanju skupocine a će biti drukčije primljeno nego spomenuti zakon. Možemo se najme još setiti, protiv koga su galamile novine. Protiv mesara najviše. Meso je

bilo od jedanputa strašno skupo i miljunaši su rasli na račun skupocine mesa kao gljive iza blagodatne kiše.

Sada su nekako stanovite cene stoci već dva meseca i sada se nadamo, da će se moći mirnije proračunavati opći troškovi i time prilagodavati zaradu. Samo moramo vrlo dobro čuvati da nam se ne povise tereti. Jer i onako je konzum opao, tereti su porasli, razlika u ceni nama stoke je također doprinela osjetljivom smanjenju zarade i svako, koji nije bio uvek tačan računar, morao je osjetiti krizu sa zatvorenjem radnje. Udruženja, koja se sada stvaraju, će nam pomoći dobroj kontroli sveopćeg rada i svrsishodno smanjivati našu režiju. Spomenusmo naime već u zadnjem broju lista, da se može mnoge brige, koje su bile do sada nevolja pojedinca, biti zadržati udruženja. Ono će raditi za nas mnogo jeftinije i bolje no dosadašnji naši savetnici, koji nisu naši saradnici odnosno iz naše struke te su što više moguće iskorišćavali naša izlaganja. Da bi

još u kratkom došlo do otvorenja prometa novcem, da bismo mogli njim raspolagati, što bi značilo veliku korist. Po raznim vestima svršetkom prošlog i početkom ovog meseca saznajemo, da će ova doba doći brzo, možda još pred zimom. Nadajmo se tome. Doba krize je ostavila ovakav jedan znak na nama svima, da ju nećemo moći brzo zaboraviti. Ipak pak kažu da nije moguće, da ne bilo posle kiše malo sunca. Verujmo dobrim propovednicima. Možda se ne varaju. Dodijalo je svakako svakome već ovo neizvesno vreme. A pošto znamo, da nismo još nikad bili ovako bez svakod tačnog pregleda, niti su glasine bile određene u ičem i sada sa svih strana čujemo povoljne vesti, možemo nazirati, da nije sve samo pronadeno ili izmišljeno zbog toga da nas se teši.

Dakle u narednom broju nekih veseljih vesti, ne znamo još, kakovih a ipak. Do tada ćemo biti malo strpljivi, radiniji. Poslednje je već navika a strpljivosti smo se naučili iz krize.

Prinudna udruženja, zanatske komore, oficijelni list itd.

Već u zadnjem broju našeg lista smo spomenuli gornja pitanja i ih uhvatili nekoliko sa današnjeg gledišta koje je u toku pola godine usvojilo puno drukčiji izraz nego što ga je imalo prije godinu dana.

Prvo je pitanje prinudnih udruženja. Ova udruženja odnosno njihov oblik, kakvoga daje zakon, jeste nekako onakav kao u Nemačkoj. Privredna kriza u ovoj industrijalnoj državi zadobila je već prije godine veoma nezadovoljiv lik. Reparacije su ovu državu, koja je inače dobro i svesno organizovana ekonomski stisnule te prouzročile političko zaoštrenje. I ako je n. pr. godine 1923 marka sasama propala i su mali ljudi izgubili sav svoj imetak, ipak su sposobni ekonomski našli izlaz te spasili državu sloma. Iz te dobe proizlazi i pristupanje prinudnim organizacijama. Svakako ne možemo naš položaj uspoređivati sa tim spomenutim jer je naša država zemljoradnička. Seljak neće nikad doći u onakav položaj, da možda ne bi imao šta jesti nego će u najgorem slučaju morati odustati od nabavljanja potrebnih mu strojeva, sprava za rad te odeli i pristupiti iskorišćavanju grude za spas sebe samoga. To se u nekim delovima naše države čini, ne baš iz razloga, što si ne bi mogao seljak nabaviti strojeva i odeli, nego je njegov razvoj srazmerno na onom stepenu, kojega su prešli veliki narodi već davno.

Tu nećemo sada dalje razmatrat položaja našeg seljaka nego ćemo odmah doneti zaključak: našem seljaku po njegovom sadašnjem položaju industrija nije toliko strašno potrebna no što n. pr. Nemcu, Englezu, Francuzu i Holandcu. Time industrija ne gubi pijace nego samo ne može nje proširiti. Besposleni radnik traži svuda sredstva za svoj siromašni život. Država od njega nema nikakvih direktnih koristi, no šteta, koju on dnevno donosi neiskorišćenom snagom i sposobnošću, je dosta velika. Moralno ima država takodje gubitak. Nikako naima neće besposleni u prvom redu tražiti pomoć od privatnih lica nego će se uvek najprije obratiti državnim vlastima. Država mora uzimati sredstva za pomoć njemu od drugih, sretnijih državljanina, to jest zanatlija, trgovaca te svojih službenika. Time ne samo otima sredstva nego i gubi indirektno svoj prihod, koji je dva puta manjanje veći no to, što je svojem siromašnome državljaninu dala.

Ni ovo nije u direktnoj vezi sa našim pitanjem. A indirektna veza je jaka.

Ko ima možda mnogo smisla za koje kakvu organizaciju dok mu dobro ide. Misli si ili si je mislio — pa šta to? — Radim i zaradim i ja trebam nakon rada malo razonode. A došlo mu neki dan na pamet i srelo se očima, da radi još isto onoliko kao što prije godinu dana, prihodi su mu pak manji. Dakle manje zaradio. Komšija će mu pomoći razmisliti a drug njegov će mu možda reći da se njemu isto dogodilo. Pa šta će sada da radim? Možda da manje trošim. Zaba-va, razonoda ide k vragu. Nema ti tu više prave razonode. Sve mu to nije pravo. Treba nešto drugo. Stupiti svome drugu, kod nas mesaru te razgovarati — šta i kako? Kod nas je taj — šta i kako — bio bez daljnog razmišljanja stavljen od države, koja traži da si udružen. Kad nisi udružen, ne možeš tražiti mnogo, jer nisi jak. Tvog druga nikad neće težiti baš samo ono, što je tebi mučno. Opet ima kod njega neki upit više ili drukčije. Više drugova, više pitanja a što je najvažnije — i više možnosti za rešenje svih tih pitanja.

Jer imademo 9 banovina, imali bi onda 9 potsaveza, koji bi vodili rad za zanat svaki za sebe. U svakom potsavezu bili bi uključeni svi zanatlije bez razlike nacionalnosti. Svi potsavezi skupa pak na koncu konca tvore savez, tvoren po delegatima odnosno izabranim drugovima, koji bi radili u centralizovanom savezu.

Sastav organizacija poznat je već svakome drugu u toliko, da si zna sam zamisliti i predstaviti sve pitanje u okviru pojedinih organizacija, što ne trebamo nabrajati.

Komore su centralni lik svih saveza pojedinih struka zanata. One zastupaju interese svih zanatlija zvanično, sabiraju materijal, ugodan i neugodan po stalež te o tome obveščaju saveze, im davaju upute za rad i obranu predobljeh-nih prava. Već ovako je sastav komore komplikovan jer imamo preko 80 raznih specijalnih zanata a koliko još onih, koji imaju srodni značaj. I sve te struke su udružene u toj komori, nazvanoj zanatska komora. A šta bi još bilo, da su zanatske komore vezane sa trgovskim komorama. Tu je svakako pravilno, da su se svi zanatlije odlučili za odeljenu zanatsku komoru, koja jedino može zastupati besprikorno interese zanatlija. Svakako smo nabrojili već u poslednjem broju većinu stvari, koje opravdaju zanatske komore a svojstvo njihovog rada je usvojeno u nacrtu, danom za udruženja.

Dolazi sada na red obaveštajna služba komore i saveza kao i potsaveza te pojedinih udruženja međusobno. Koji je najjeftiniji te najbrži način? Svakako je najzahvalniji i najbolji za to — list, zvanični, koji vrši svoju obaveštajnu službu već time, što su članovi saveza odnosno pojedinih udruženja platili svoj redoviti utanačeni prihod. Time su se pojedinci ne samo lišili prevelikih troškova za međusobnu korespondenciju o pitanjima, važnima za zajednicu a također i rasteretili rad komora i saveza. Sva važna pitanja, uputstva te objašnjavanja u svemu dodju u list i tako ih doznaju svi.

U poslednje vreme bilo je osnovanih, prijavljenih i priznatih mnogo udruženja, o našem udruženju ni traga. Gde smo mi? Ima nas mnogo. I svi mi znamo da moramo brzo raditi. Već prošle godine je uprava lista radila na tome, da se saberu drugovi na kongresu u Ljubljani. Tu bi bili sabrali te bili utanačili svoj program za rad. Mnogo je bilo već utanačenoga. Posle toga su došle razne poteškoće i kongresa nije bilo. Uprava lista pak je radila i tražila shodan izlaz i dalje.

Treba dakle osnovati u prvom redu krajevna udruženja. U posameznim krajevima, to jest selima su prilike za svakog mesara skoro iste i može se usvojiti jedan jedini predlog, kojeg rešenje bi spasonosno za njega. U gradovima odnosno većim naseljima dodje više pitanja koja se mogu ipak opet skupiti u jednotu te pristupiti njihovom rešavanju. To su dakle krajevne organizacije. Ove krajevne organizacije skupa tvore u jednom srezu organizaciju za ceo srez. Središte je svakako u njegovoj sredini, odnosno u gradu ili tržišnoj opštini. To su sreska udruženja. U njima su već izaslanici iz posameznih sela, zastupajući svoje drugove, od kojih su bili izabrani. To su sreska udruženja. Jedan srez ima već svoj značaj, svoj izraziti obraz. Tu dodje u obzir seljačka ili rad-

nička okolina, koja stvara svoja naročita pitanja i odnose kao i načine njihovih rešavanja.

Dalje su sve te sreske organizacije povezane u pokrajinsku organizaciju ili možda još ne. U dosta pokrajina su pitanja o međusobnim odnosima od velike važnosti. Ima pokrajine sa raznim narodnostima kao u Vojvodini, Slavoniji, Dalmaciji, u Slovenačkoj (Kočevje). Govore se različni jezici. I ako su ljudi iz jedne te iste pokrajine, trebaju oni svakako razdiobu u smislu razlike narodnosti. Drugovi jedne narodnosti tvore dakle svoje odeljeno udruženje, koje šalje delegate u pokrajinsko centralno udruženje. Ovo pokrajinsko udruženje i onako sastoji iz delegata sreskih udruženja, koji ih zastupaju. U pokrajinskom udruženju dakle stoje i rade zajednički udruženja, koja sastavljaju drugovi raznih narodnosti a istih te sličnih želja te potreba. I ako nisu drugovi raznih narodnosti osim jugoslovenske tako mnogobrojni, ipak treba njih uzeti u obzir. Pokrajinske su razlike već velike. Neki srezovi su većma stročarski, drugi poljoprivrednički, radnički (u srezu su možda tvornice ili rudnici) ili zanatlijski (čilimari, korpari, stolari itd.). To sve jako utiče na uslove postojanja mesarskog staleža. — Nije pak samo to. U pokrajinama dodju još prometna sretstva dosta jako u obzir. Brdoviti teren nije ugodan za mesare te ima ondak manje prometnih sretstva kao i svih mogućih pogodnosti za svaki stalež pa bio to zanatlija, činovnik, radnik ili seljak.

Pokrajinska udruženja moraju biti skupljena u banovinskoj centrali, koja se može nazivati savez, podsavez ili kako god najdu drugovi svrsishodno. Naziv nije najvažniji. Najvažnija je unutrašnja nastrojenost organizacije. Kad nam država daje banovinsku razdiobu naše zemlje, svakako će biti i za nas ovaj oblik najpogodniji.

Zagrebačka klaonica

Zagrebačka klaonica ne može uspevati i općina bi morala dodavati iz prihoda, koje dobiva od drugih poduzeća, da bi krila troškove klaonice. Pod sadašnjom upravom poslovi ne idu dobro. I sada studiraju da bi ili predali upravu mesarima pod nadzorom gradske uprave ili pak se sprovede oštrij veterinarski nadzor. Tu se možemo i mi malo izjasniti.

Klaonica ima opći značaj ne samo za stanovništvo grada nego i za okolinu a još bolje i za celu državu jer je najmodernije uredjena. U njoj bi se mogla spremati sva zaklana stoka i živina, koja je upućena u inostranstvo. Tim postupkom mnogo bi pridobila naša zaklana stoka i živina na svojoj vrednosti, jer svako ima više pouzdanja na jedno ovakvo poduzeće nego li na privatno lice. Osim toga svaki posameznik uveren je o besprikornim pošiljkama u inostranstvo. Tu pak bi meso postiglo više cene nego do sada i se usporedilo sa svim najboljim vrstama svežeg mesa drugih izvoznih država, koje su do sada prednjačile nama, a često bez razloga.

Koliko možemo naslućivati, uprava će se organizovati kombinacijom holandskog i nemačkog načina. Upravnik će biti veterinar, koji će kao stručnjak moći imati u vidu sve, što je potrebno za potpunu higijensku oskrbu mesa. Odgovarati će kao stručnjak, da bude sve ispravno uredjeno i radjeno. Od naročite važnosti je pri tome, najekonomičnij iskorišćavanje svih otpadaka i općih nuzproizvoda. Sa uposlenim veterinarima naći će najjeftinije načine rada u klaonici u prvom redu za dovedenu stoku, koja dodje od svih mogućih strana odnosno pokrajina i odgovarati će za svoju ispravnost. Dalje su veterinari oni, koji mogu svojom savešću pomagati mesare u sadašnjoj krizi priznavanju njihove stručne i čovečanske savesti. Konzumenti će upoznati njihove poteškoće i uvidjavati njihovu požrtvovanoost, koja do sada nikad nije uzimana u obzir ni najmanje, nego se samo vidi razliku med nabavnom cenom stoke i prodajnom cenom mesa.

I ako bi bilo najbolje, da imadu mesari upravu u rukama, dobar je i ovaj spomenuti način rešenja. Zarada je sada veoma mala i to zbog toga, jer je razlika nabavne i prodajne cene mesa mala,

tereti su isti kao prije dve godine. Time je mesar prinuđen ne samo da se brine za veći konzum nego i zato, da mu se ne bača suviše i nepravdne izjave od kupaca. Oni naime ne znaju, da su nuzproizvodi kao koža, loj, rogovi, kosti i t. d. izgubili toliko na svojoj vrednosti da bi najčešće svaki mesar radje sve nuzproizvode odbacio. Oni mu zadavaju ogromnu brigu a zarade ove godine gotovo nikakve nema. Veterinari će morati biti u saglasnosti sa mesarima, jer oni su jedini, koji mogu u prvom redu pronaći in preporučiti najjeftinije i najsavršnije sprave i ine potrepštine, koje mesaru koriste, da barem još malo zaradi.

Kad ima već govora o upravi klaonice, bilo bi obratiti pažnju i na to, zašto pod sadašnjom upravom klaonica nija imala uspeha. Zato, jer su ju vodili ne stručnjaci. Nije tu mesto govoriti o kakim zlim namerama, jer je već onako poznato, da u sadašnjim vremenima niko ne može imati zle namere nego mora raditi i radi samo za poboljšanje položaja. Pokazalo pak se, da mora svugde biti stručnjak i ako možda ne školovan na univerzitetu nego ipak čovek, koji posao dobro razume. Možda se mislilo, da mesarska struka nije tako važna i uticajna, da bi trebalo računati sa gazdinskim sposobnostima mesara. Ništa zato. Glavno je to, što se došlo do uverenja, da je samo stručno vodstvo sposobno urediti odnosno poboljšati stanje klaonice. Mnogošta se dosad radilo i upravljalo bez stručnjaka-zanatlija, gde su samo oni merodavni za uspeh. I neugodno upliviše jedno ovakvo iskustvo, da se konačno, kad više ne ide, tek pozove njega na rad. Pa dobro. Zadovoljava nas barem priznanje da nas trebaju. Za druge stručnjake će se također morati pobrinuti, jer mi sami tu nismo kadri ovakovo gazdinstvo dovesti do potpunog uspeha. Nadamo pak se, kad su stvar ozbiljno prihvatili da će učiniti sve što je potrebno. Time ćemo doći par koraka bliže tražbinama vremena. Danas se mora sve raditi savršeno. Svaka struka traži svoje: Usavršavanje u poznavanju svojih dužnosti, to jest specijalizacija za ekonomičniji i time jeftiniji rad. Do sada nemamo nikakvih priznanja, da treba i naša struka neke posebne škole. Sada, kad je preka potre-

ba, ćemo biti saslušani i ćemo naše tražbine dokazati kao nužne.

Sada se pitamo još: Da-li bi prije pet godina, kad smo imali još svega, bili uvaženi naši zahtevi? Sumnjamo. Svug-

de dodje samo tada do izvodjenja naših nacrti, kad bez nas ne ide nikako. No, moramo se zadovoljiti i time. Znali smo, da će doći dan, kad budemo mogli govoriti i raditi po našim iskustvima.

Kongres veterinarara

Prošle sedmice su veterinari održavali kongres u Zagrebu. Veterinari su priredili i izložbu na Zagrebačkom Zboru, da time predoče to, što je već učinjeno i ono, što još nije uvaženo. Oni spomenuju, da se kod nas polaže premalo važnosti na stočarstvo. To je istina. Naša država bi morala voditi brigu, da bude naša stoka zdrava i jaka. Šta nama koristi veliki broj stoke, koja nije zbog bolesti i inih mana sposobna za konkurenciju.

U našem stočarstvu premalo se radi na njegovom vrednosnom stanju. Veterinari traže, da se njihova služba ima organizovati: 1. radi sprečavanja i suzbijanja stočnih zaraznih bolesti; 2. radi popravka uslova držanja, ishrane i proizvodnje domaćih životinja; 3. radi nadzora nad namirnicama za život animalnog porekla; 4. radi staranja o pravilnom i nesmetanom prometu sa stokom i stočnim proizvodima u zemlji i inostranstvu i 5. radi organizovanja brze i jeftine pomoći stoci, te radi ublažavanja posledica pomora stoke putem zajednog osiguranja. — Veterinari opisuju i način provedenja veterinarske službe, podelu rada i specijalizaciju na vodećim mestima. Osnovati bi se morali ne samo bakteriološki već i veterinarski zavodi sa centralom u Beogradu, u svakoj banovini pak jedan zavod. Dalje mora biti organizovan rad veterinarara po selima. Samoupravni veterinari dobit će zadatak gajenja stočne higijene i higijene namirnica za život. Po svim većim mestima u državi organizovane bi bile veterinarske samoupravne centrale sa stočnim ambulantom i stočnim bol-

nicama. Ovakva organizacija rada bit će uspešna, jer će si narod moći pomoći vrlo brzo a služba bude besplatna za svakog siromašnog stočara, za sve stočare pak bude vrlo jeftina. Prodaja lekova organizovat će se zakonom, da bude služba lečenja kao i lekovi jeftiniji. Također bude u tim samoupravama organizovano osiguranje stoke. Kad bi bile uvedene ambulante i bolnice, data bi bila veterinarima mogućnost privatne prakse, od koje još nijedan veterinar kod nas ne može da živi. Organizovanje ustanove za proizvodnju cepiva također je od preke potrebe, jer su uvožena cepiva preskupa.

Mi napomenujemo, da su njihovi predlozi sasama neophodni. U prvotajki, gde govore o sprečavanju i suzbijanju zaraznih stočnih bolesti po našem shvaćanju je najveći plus. Kod nas je svake godine skoro pola države izmenoma bolesne. Stoka gine zbog pomanjkanja brze pomoći a stočar ondak osiromaši i često gubi volju za odgoj stoke. Previše su naši stočari lakomisleni. Kad ih zadesi nesreća pak viču i traže pomoći prekasno. — Druga tačka, koja govori o držanju, ishrani i proizvodnji stoku od naročite je važnosti. Stočari su previše komodni u tome. Mnogima se čini dovoljna paša a čak i ova dobra mu je, makar kakva bila. Kad stoku prodaje, jauče o badava-radu mesto da bi se pobrinuo, da mu bude stoka ugojena, razvijena te rasna.

Svih drugih pitanja tu nećemo više ponavljati, jer su u našem ograničenom okviru dostatno obrazložena.

TRAGIČNA SMRT MESARJA FRANCA DOLENCA IZ NOVEGA MESTA.

V nedelju 4. t. m. je bil g. Dolenc z avtom s svojo družino v Ljubljani na posetu velesejama in na izletu v Tacen pod Šmarno goro. Ko se je od tam vračal, ga je zadela nesreča na križišču glavne gorenjske ceste in ceste Tacen.

Pripeljal se je na glavno cesto. Ze kakih 15 metrov od križišča ga je zadel tržiški avtobus ob levi srednji del. — Hitrost avtobusa je morala biti precejšnja, kajti avtobus je Dolenc avto vlekel še kakih 8—10 metrov v svojo smer, dasiravno je bil zaleten v nasprotno smer. Karambol je bil tako silen, da je bil srednji del Dolencavga avtomobila razbit, g. Dolenc, ki je sam šofiral, pa je v avtomobilu stisnilo tako, da ga ni bilo mogoče izvleči raz sedeža. Pri karambolu se je razbil rezervoar za bencin in je voz zgorel z g. Dolencem vred.

Prizor je bil očividcem strašen in grozen. Le g. Gregorinu M. in gg. bratom Novak se je zahvaliti, da ni zgorel še avtobus, ki je bil z bencinom dobro preskrbljen. Kdo je kriv katastrofe, bo dognala komisija. Vendar pa razni šoferji ugotavljajo, da je zakrivil nesrečo šofer avtobusa, ker je v zadnjem hipu, če ne že preje, zavozil predalec na levo stran, ob kateri je vozil g. Dolenc po prevoženem križišču in ovinku. Sledovi so kazali, da je bil Dolenc avto bolj na svoji pravi strani, dočim bi na nasprotni strani vozila lahko dva avtobusa skupaj. Požarna škoda je baje ca 40.000 dinarjev in je krita menda z zavarovalnino. G. Dolenc je imel pri sebi večjo vsoto tisočakov, ki so z njim vred zgoreli.

G. Dolenc je bil jako agilen in je v svojem poklicu dobro napredoval. Zapustil je svojo soprogo, ki je dobila le nekaj poškodb in opeklin.

»JUGOSLOVANSKI MESARSKI i KOBASIČARSKI VESNIK« in »JUGOTEGMA«.

Pred tremi meseci je izšla prva in to do danes ena sama številka napovedanega novega strokovnega lista-mesečnika. V tej izdaji je bil priobčen oglas kar pol strani za neko »Jugotegmo« v Ljubljani VII (Zgornja Šiška). Kmalu nato so se pojavili razni akviziterji (potniki) oziroma zastopniki omenjene »Jugotegme« s pooblastilom. Ti agenti so

prodajali, karkoli bi kak mesar potreboval.

Cene teh proizvodov so tako varirale kot je neverjetno in nemogoče. N. pr. je en tak agent prodal v Izlakah g. Zidarju eno tehtnico, nosivnost 200 kg, kar za Din 500, dasiravno je maksimalna cena samo Din 320. Isti agent je seveda v Velikih Laščah prodal nekemu mesarju ležečo šprico, 4—6 litrov, za Din 450, dasiravno stane minimum Din 680. Akontacija seveda ni izostala v nobenem slučaju. Čudno pa je dejstvo, da ne oni, ki je robo po naročilu daleč preplačal, in ne drugi, ki je kupil daleč pod ceno, nista robe dobila, niti se jima ni vrnil na račun dani znesek in sta tako oba žrtve običajne akontacije, katera se skoro vedno izsiljuje od mesarjev.

Vse bolj prebrisan pa je bil »popularni« agent S. P., kateri je seveda tudi zastopnik te neobstoječe in neprotokolirane »Jugotegme« in je sklepal naravnost fantastična naročila in si na isti način osvajal žrtve, kakor prvi. Posebno so trpeli dolenski mesarji kar po vrsti od Karlovca do Ljubljane. Ta »kunde« se je poleg zastopnika izdajal še kot reporter in inkasant za »Mesarsko-kobasičarski Vesnik« in, če že ni mogel drugače priti na račun, je enostavno pobiral naravnost s silo naročnino po Din 25 za omenjeni Vestnik in ga je obljuboval v slovenščini, samo da je imel več uspeha. Sedaj pa od nikoder ni ne obljubljenega in plačanega slovenskega Vestnika niti tistega popularnega zastopnika S. P. Veliko od teh žrtv se sedaj obrača pismeno in osebnostno na našo upravo, katera pa z Vestnikom ni identična. Drugi se zopet obračajo in reklamirajo za pripošiljatev mesarskega orodja na znano tvrdo Grudnik, Dravljje, katera pa tudi nima z neobstoječo in neprotokolirano »Jugotegmo« nobene zveze. Omenjeni S. P. je na primer izmed drugih izbral tudi sledeće gospode za svoje »stranke«: Gabrič, mesar iz Sevnice, ki je naročil mlin, Gram Anton iz Krškega, ki je naročil sekire in mesar iz Leskovca pri Krškem.

Ker te stalne reklamacije za Vestnik in za naročeno robo nam in tvrdki Grudnik povzročajo mnogo dela in sitnosti kot tudi stroškov na korespondenci itd., smo primorani vse naše čitatelje s tem opozoriti na nesporazum oziroma zmotno in jih posvariti, da bodo v bodoče oprežnejši, zlasti z denarjem. Kdor pa ima od

te neprotokolirane tvrdke »Jugotegma« še kako robo ali na račun dani znesek za dobiti, naj se ne obrne na nas, ampak na ono neobstoječo tvrdko »Jugotegma«, d. z. o. z., Ljubljana VII, Vodnikova cesta 201 in vsaka reklamacija bo kljub temu, da tvrdka ne obstoji, prišla v roke poklicanih. Kakšna bo rešitev reklamacije, nam seveda ni znano. Vsekakor nam bo drago, če nam vsak prizadeti sporoči, kako je stvar izpadla in, koliko je bilo uspeha. Ravno tako naj se obrnejo na isti naslov vsi oni, ki so plačali naročnino po Din 25 za Vestnik, ozir. dajo na isti naslov nalog, da se znesek Din 25 nakaže upravi »Mesarskega lista«, katera bo svoj list po nakazilu redno pošiljala kakor do sedaj že štiri leta.

TVRDKA GRUDNIK, MESARSKA POTREBŠČINE, DRAVLJE PRI LJUBLJANI.

obvešča vse gg. mesarje in prekajevalce, da se je radi današnje denarne krize in splošnih plačilnih težkoč odločila vsem svojim strankam dobavljati stroje, opremo za mesnice, klavnice ter splošne mesarske potrebščine itd. na ta način, da bo lahko vsak račun plačal s hranilniško ali bančno vložno knjižico. To je za vsakogar izredna ugodnost zlasti v sedanjih časih, ko denarni zavodi gotovine ne izplačujejo.

Te ugodnosti se lahko poslužite in kljub pomanjkanju denarja lahko dobite, kar rabite za izvrševanje obrti. Ne zamudite to izredno priliko. Obrnite se takoj na našo tvrdko, nam sporočite, kaj in koliko želite ter, v katerem denarnem zavodu imate kredit ali vlogo, na kar vam takoj stavimo tozadevno ponudbo.

Ta plačilna ugodnost pa pride v poštev le pri naročilih nad 3000 Din dalje. Za obilna naročila se priporoča Grudnik, Dravljje.

NOVE REME-OBEŠALJKE.

Stoletja je tehnika stremela za tem, da bi dosegla popolnoma higijenske narave za obešanje mesa. Prve reme so bile lesene, še celo za lesenimi, pozneje z železnimi klini. Take se ponekod vidijo zaradi obilja še danes v 20. stoletju. Pozneje so začeli delati iste iz železa, pobarvane, potem pocinjene in kasneje zopet poniklane. Pred kakimi 30—40 leti so začeli v raznih tovarnah to ogrodje emajlirati. Klini pa so bili celo celi iz porcelana. Ponekod so te reme delali iz medenine, poniklane, zadnje čase pa pokromane. Tik pred vojno so se živahno razširile aluminijaste reme.

Toda, vse to še ni doseglo viška in tudi se ni prav posebno obneslo. Niti ni ustrezalo higijeni, kajti do pred par leti so bile sicer res najboljše aluminijaste in emajlirane reme. Imajo pa poleg dobrih tudi zelo slabe lastnosti. Na primer: emajlirane se pri vsaki najmanjši preobrazbi pokvarijo oziroma jim porcelanasta ali ohranila ali ohranila površina razpoči in so s tem že uničene. Aluminij je sicer pri tem boljši ali je premehak in sicer prav rad odrgne in s tem izgubi svojo veljavo. Železo, pocinjeno, itak ni posebno dobro, vendar je pa še vedno boljše in trpežnejše kot poniklane ali pokromane reme, s katerimi imamo že toliko samo slabih izkušenj.

Pred par leti se je tehniki končno posrečilo sestaviti iz več boljših, skupaj stopljenih kovin, tako zvano nerjavječe jeklo. To jeklo pod nobenim uplivom ne počrni, nikdar ne zarjavja, niti ne oksidira. V poliranem stanju je to jeklo tako svetlo kot krom ali nikel in je silno odporno, tako, da tudi najmanjša kljukca na remi nosi cirka 200 kg. Ko je tehnika to kovino spravila na trg, so takoj razne tovarne segle po njej in začele izdelovati razne kljuke za obešanje mesa, tako tudi reme-obesaljke, žage za kosti itd.

Tudi naše domače podjetje, poznana tvrdka Grudnik, Dravljje, je takoj kot edina in prva začela pred dvem leti prav živahno širiti obesaljke-reme iz te kovine in je imela prav dobre uspehe. V dveh letih je opremila kakih 60 mesnic s takimi remami in je od dne do dne večje zanimanje za te nerjavječe reme, katere res zaslužijo ime **večni sijaj**. Njihove dobre lastnosti vstrezajo vsem higijenskim predpisom. Zato svetujemo vsem našim bralcem, da kadarkoli in kjerkoli boste naročali reme, kljuke itd.,

Preklic

Maičič Franjo, mesarski mojster v Pobrežju pri Mariboru, izjavlja s tem, da so po njem raznešene govornice, da iz »Anticorro« jekla tvrdke »Poldihütte« v Kladnu Č. S. R. izdelani mesarski kavlji, ki jih razpečava tvrdka »Poldi-Čelik« M. Jarc v Mariboru, ob normalnem uporabljanju rjave, neosnovane in neresnične.

Maribor, dne 25. avgusta 1932.

kupujete in zahtevajte vse samo iz nerjavječega jekla in ne mečite vaš denar skozi okno za emajlirane, poniklane in druge reme. Kupujte samo nerjavječe in celo življenje ter še za nadaljne rodove

bodo obešaljke zadovoljevale, nam pa boste hvaležni za ta nasvet. Ako rabite še kake informacije, je naša uprava rade volje vsakomur na razpolago za pojasnila, nasvete in priporočila.

Mesarske vesti

Cene stoke u Nemačkoj odnosno njihove promene za poslednja dva meseca su porasle za oko 10% kod goveda, telad pala za 25—30%, ovce su pojeftinile za 10% a svinje su poskupile za 5—10% prema kakvoći. Mesnate su skuplje.

Cene koža pale su od 1928. godine u Nemačkoj skoro očajno. Plaćale su se na pr. (u RM):

	1928	1929	1930	1931	1932
govedje	55.34	38.83	31.70	25.—	17.35
teleće	13.85	9.75	9.10	5.35	3.35
ovčje	—	—	5.60	3.15	2.65

Iz toga razvidite, da su govedje pale za sve to vreme od samo tri i po godine za 70%, teleće za 75% a ovčje za 50%. Dakle koža pojeftinila za tri četvrtine a najslabija za polovinu. Čija je korist od toga? Cipele se nisu pojeftinile ni za 20%. Možda ćete znati razgonetiti ovu zagonetku?

Zar je to istina, da će neki konzorcij mesara Golub Porda, Milušić Ivana, Mujkanović Sabita te Sokolović Nike prodavati meso i to govedje po 3 Din, teleće po 4 Din, janjeće po 5 Din a ovčje po 4 Din za kg. Mi se čudimo tome i sumnjamo u istinitost ove časopisne vesti, jer su nam suviše poznate cene stoke, da bi nešto ovakvog mogli i samo sanjati.

Cena govedje kože u Nemačkoj bila je god. 1931 89 RM za stot a i aprilu ove godine već samo 28 RM. — U Austriji su od godine 1928 do sada pale cene govedje kože sa 3.05 šilinga na 60 groša, telečim kožama pak sa 5.80 šilinga na 90 groša. Za jedan par cipela treba dakle dati 8 telečih koža.

Svinja, teška 495 kg, bila je zaklana

8. jula u Beogradu. Odgojio ju je beogradski kafedžija Karnić.

Drugovi mesari! U sadašnje teško vreme banke, štedionice te in novčani zavodi ne izdavaju potrebne gotovine pojedincima i njima je time vrlo otežana nabava strojeva, sprava itd. koje treba ju za svoj rad. Da bi mesarima, koje ovo stanje preči kod nabave spomenutih potreština, pošla u susret, tvrtka Grudnik, d. z. o. z., Dravljje, odlučila je, da prima kao uplatu uložne knjižice od svih štedionica mesto gotovine da time omogući drugovima nesmetanu nabavu strojeva, sprava itd.

Dogadja se, da mesari putnicima davaju kaparu u ime naručenih potreština te time često gube kaparu kao i uzalud čekaju na naručenu robu, jer naručenica nije bila primljena od tvrtke, koja je bila označena kao dobaviteljica. Da se drugovi mesari očuvaju šteta, koje im donose ovake »naručbe«, upozoravamo vas ponovo, da ni u kojem slučaju putnicima ne davate kapare. Kad nešto naručite, svaka tvrtka će vama već u svakom slučaju javiti za eventualnu potrebnu kaparu, koju ćete njoj doznati i će vama biti priznata bez daljnog. Putnici naime znadu, da raspoložu u sadašnje teško vreme većinom mesari još sa gotovim novcem i iskorišćavaju taj položaj, da — neki svojevrstni — koji se svakako samo nazivaju putnike a ne raspoložu dokumentima, koje moraju imati svi putnici, time zaraduju na laki način. Upozoravamo vas dakle da ni u kojem slučaju potnicima ne davate kapare u ime naručene robe i time ćete biti rešeni svih nepogodnosti i nepotrebnog gubitka.

Tržište stoke

TJEDNI SAJAM U ZAGREBU.

Zagreb, 31. augusta. Dogon stoke priličan, naročito svinja, kupaca pak — je bilo malo.

Dogon stoke:

Bikova 52, krava 544, junica 164, volova 123, junaca 97, teladi 283, konja i ždrebadi 340, svinja 582, odojčadi 248, ovaca i janjadi 14, koze 3.

Cene:

Bikovi kg žive vage Din 3—4; krave u mesarske svrhe kg žive vage Din 1.50 do 3.50; junice kg žive vage Din 3—4; volovi II. vrste Din 3.50—5; volovi bosanski Din 1.50—2.50; junci kg žive vage Din 3—4; telad kg žive vage Din 3.50—4.50, zaklana kg Din 6—8.

Svinje tvolljene kg žive vage Din 6.50 do 7.50; svinje netovolljene kg žive vage Din 6—7; svinje sremske zaklane kg Din 10 do 10.50; odojčad komad Din 50—160; janjad i ovce komad Din 70—120; koze komad Din 100—200; konji za klanje kg žive vage Din 1—1.25.

Cene su za poslednjih 3 meseca čvrste i nadamo se, da neće više popustiti.

Ivanicgrad, 2. septembra: Sajam kao svuda vrlo dobro posećen od prodavaoca a slabo, vrlo slabo po trgovcima odnosno kupcima.

Dogon je bio: bikova 98, krava 138, volova 185, teladi 238, konja 158, ždrebani 65, svinja 120.

Prodano je bilo: bikova 62, krava 26, volova 62, teladi 187, konja 32, ždrebadi 32, svinja 24.

Cene su jako popustile i su bile: govedo kg žive vage Din 2—2.50, telad komad Din 200—450, svinje kg žive vage Din 6—8.

Kostajnica, 29. augusta: Sajam dobro posećen, kupaca malo.

Dogon je bio: bikova 52, krava 195, junadi 138, volova 280, teladi 146, konja 263, ždrebadi 176, svinja 378, janjadi 130, janjadi 182.

Prodano je bilo skoro sve srednje blago, jer u ovo vreme ne ide ni masno ni mršavo odnosno mesnato. Uopće sadašnje blago neće moći biti najbolje, jer ni hrana neće biti zbog suše najbolja. U celoj zemlji, osobito u onim delovima, gde nema šuma i brga, nije bilo kiše nikako i trava se osušila. Prvo seno bilo je vrlo dobro a sada izgleda kao da bi sve išlo natrag. Zbog toge neće ni stoka biti najbolja.

Cene: Bikovi kg žive vage Din 3—4; krave kg žive vage Din 1.75—3; junice kg žive vage Din 3—4; volovi kg žive vage Din 2 do 2.25; junci kg žive vage Din 3—4; telad kg žive vage Din 4—5.50; svinje poludebele kg žive vage Din 4—5.50; svinje mršave kg žive vage Din 3—4; odojčad komad Din 40—70; jarci komad Din 20—55; janjci komad Din 35—60.

Križevci, 31. avg.: Tjedni sajam bio je slab tako sa strane prodavaoca kao i sa strane kupaca. Tovljene svinje nisu bile dovedene u dovoljnom broju. Cene tovljenim svinjama bile su Din 7—9; srednje Din 6 do 7, mršave Din 5—6. Prodanih je bilo od 875 svega 526.

Petrinja, 26. augusta: Sajam bio je veoma dobro snabdeven sa svakovrsnom stokom te se i dobro prodavalo i su svinje nešto poskupile. Trgovci su bili i iz Italije.

Dogon je bio: Bikova 31, krava 73, junica 69, junaca 90, teladi 174, konja 112, ždrebadi 48, svinja debelih 106, svinja mršavih 143, odojčadi 78, janjadi 102.

Prodano je bilo: bikova 19, krava 68, junica 54, junaca 68, teladi 160, konja 35, ždre-

badj 188, svinja debelih 99, svinja mršavih 114, odojčadi 52, janjadi 49.

Cene: bikovi kg žive vage Din 3—4; krave kg žive vage Din 2—4; junice kg žive vage Din 3—4.50; junci kg žive vage Din 3—5; telad kg žive vage Din 3—5.50; svinje debele kg žive vage Din 6—8; svinje mršave kg žive vage Din 4.50—7; odojci komad Din 80—120; janjci komad Din 60—120.

Sisak, 28. augusta: Sajam inače dobro posećen od domaćih trgovaca kao i još bolje od prodavaoca, samo se slabo trgovalo. Svinje debele, a tih je bilo malo, prodavale su se po Din 6—8; svinje mršave Din 4—7; odojci komad Din 80—130; telad kg žive vage Din 3—4.

Valpovo, 28. augusta: Sajam bio je prilično posećen a cene u bile slabije. Takođe je bila prodaja slaba. Telad je veoma jeftina i to kg žive vage Din 3—4, a krave samo Din 1.50.

Varaždin, 23. augusta: Sajam obično posećen. Doterano je bilo svega 504 svinje, od toga 260 mesnatih odnosno debelih i 244 mršavih. Prodano je bilo svinja mesnatih odnosno debelih 157 komada a svinja mršavih 30. Dakle vrlo slab dan za prodaju dok su cene ostale nepromenjene.

Bečko tržište svinjama. Beč, 7. septembra: Dognano je bilo 11.028 komada svinja. Od toga bilo je 7459 komada mesnatih i 3596 komada tovljenih svinja. Po provenienciji bilo ih je iz tuzemstva 2606, iz Madžarske 865, Jugoslavije 2681, Poljske 4876. Cene su bile po kg: tovljene svinje prima 1.82 do 1.90 šilinga, engleske križane 1.70 do 1.85 šilinga, seljačke svinje 1.70 do 1.85 šilinga, stare svinje 1.55 do 1.60 šilinga, mesnate svinje 1.55 do 2 šilinga, lagane mesnate svinje 2.10 šilinga. Cene su dakle u poslednjem četvrtgodisju ostale skoro nepromenjene.

Tržište kože

Nemačka se žali nad uvozom kože, jer da ju sama proizvodi dosta za svoje potrebe. Tako isto se čuje i iz drugih država.

Ipak je potražnja sada mnogo bolja, cene su nepromenjene i kažu na učvršćenje. Zbog ograničavanja uvoza u svim državama mogu ovakve i biti, samo je Argentinija još uvek ona, koja može zbog svojega jeftinog proizvoda ovoga bacati na trg.

Creva

Cene za pojedine artikle kreću se kako sledi: suha tanka govedja creva (Bandldarm) Din 0.55—0.65; soljena ravna debela creva (šajndarm), široka Din 2.25—2.50; soljena ravna debela creva (šajndarm), srednja Din 1.25 do 1.50; soli. ravna deb. creva (šajndarm), uska Din 0.50—0.75; svinjska creva sortirana uska Din 0.60—0.65; svinj. creva sortirana srednja Din 0.50; konjska creva ekstra šir. Din 4; konjska creva šir. Din 3.50; konjska creva srednja Din 1.75—2; konjska creva uska Din 0.75; ovči saitling 18/20 Din 6—7; ovči saitling 20/22 Din 10—11; ovči saitling preko 22 Din 13—14.

Tržište nepromenjeno. Potražnja je već nekoliko bolja i cene će se uvrstiti. Uopće se sada na tržištima robe i to svake opaža neka ustaljenost. Niti su padli pa i ne porastali toliki, da bi ih vredilo spomenuti.

4. t. m. se je smrtno ponesrećil g. Fr. Dolenc, mesar u Novem mestu. — Kot zvesternu tovarišu in čitatelju našega lista mu kličemo: Slava mu! gospe soprogi in gospodom bratom kot tudi srodnikom pa naše najiskrenje sozalje.

Medju ribarima.

Joca se vratilo i se hvalio svojim muškulama.

»Pogledajte si ove ruke!« reče on.
»Za Boga miloga. Jesi ih li dobio od veslanja?«

»A, jok. Od ribarenja. RIBE sam ceo dan lovio.«

Dostatan razlog.

»Šta misliš,« upita ona, »hoćemo li kupiti ovu kuću?«

»Da, prekrasna je. Kad sam imala sa balkona onaj krasni razgled, onemela sam.«

»Grom i pakao,« uzvikne on »ondak ju kupimo.«

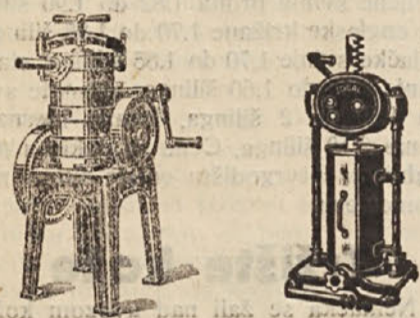
Jugoslovanska specijalna radiona za popravak
MESARSKIH I KOBASIČARSKIH STROJEVA I NOVI
STROJEVI U RAZNIM DIMENZIJAMA

Stalno skladište svih strojeva. - Transmisije - Svakovrsne reme za vješanje mesa i kobasica. - Kuke za sušenje mesa od svake veličine. - Brušenje svakovrsnih noževa i ploča. - Montaže.

FRANJO TRBUHA
ZAGREB, MAKSIMIRSKA C. BROJ 11

35-god praksa kod specijalne tvornice FRIEDRICH I HAAGA, Wien. — Narudžbe i popravci izvan Zagreba bit će brzo otpremljeni.
SOLIDNA RADNJA! UMJERENE CIJENE

IDEAL-MASCHINEN

VOGTWERKE

Spezialfabrik für Fleischerei-Maschinen
LUISENTHAL i/Thür.
ALLEMAGNE

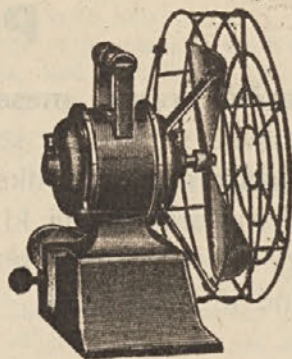
POZOR!
Mesari i kobasičari!
Papir za zavijanje mesa i mesnih proizvoda Vam nudi najjeftinije tvrdka
G. KOVAČ, Ljubljana,
Gajeva ul. št. 2.
Zahtevajte uzorke i cijene!

POZOR MESARI!
Papir za zamatanje sa jedne strane štampan, sa druge strane čist, veličine 16x32-cm kg Din 1.—
Papir za zamatanje sasvim čist u manjim rolama širina 93 cm, vrlo izdašan kg Din 5-75, razašilje pouzecom trgovina papira
M. TIŠLJAR, VIRJE
PODRAVINA.

Der Name „DICK-STAH“ ist ein Qualitätsbegriff, die Marke —> **F. DICK** eine Vertrauensmarke! Sie allein verbürgt den echten „DICK“-Stahl.
PAUL F. DICK - Esslingen A. N. - Überall erhältlich!

Najčuvaniji masati i noževi su samo oni, sa poznatom svetskom markom —> **F. DICK!** Zato tražite svuda samo Dickove masate i noževe, jer su najbolji samo oni, sa markom strelice Dick!

Neophodno potreban za svaku mesarsko-kobasičarsku radnju je „Eisluftkompressor“, novi ventilator, koji u kratko vreme bez leda ohladi vazduh, te osuši meso. Struja se troši na sat samo za 2—3 Din. cena je Din 2400.—.

Poručiti se može izravna od tvornice

Alfred Wunderlich,

Deutsche Elektro-Maschinen und Apparate-Bau,
BERLIN, S. 42, Moritzstrasse 14-15.,

ili kod uprave

»MESARSKOG LISTA« Ljubljana-Dravljje.

Šalje se isključivo samo pouzecom. Kod narudžbe treba navesti, da li se treba za Gleich-, Wechsel- ili Drehstrom te kolika je voltaža i kolika perijoda.

Adelmannove sprave za kuhanje šunke

iz aluminija ulivene, 40 modela u pravokutnom, kruškastom ili okruglom obliku.

Najbolja stručnjačka sastava
Jednostavna!
Poverljiva!
Jaka!

Na stotine hiljada u prometu!

ALBRECHT ADELMANN, Offenburg
(DEUTSCHLAND)

PLUTOVO IZOLACIJO

Plutovu izolaciju, potrebnu za oblogu stijena kod hladiona, ledena, kućeraka i ormara za jela, dobavlja u prvovrsnoj kvaliteti.

JELAČIN & KO
LJUBLJANA

Ako želite imati prima i tačno sortirana creva onda se izvolite obratiti na:
»JUGOCRIJEVO«
ZAGREB, Klaonička ul. 9
TELEFON 60-91
Brzozavni naslov: **JUGOCRIJEVO**
Tražite čijeni! Brza i solidna podvorb!

JAJA ZA NASAD

od čistokrvnih Rothe Island kokoši tamno crvene boje, dobre nosilice, razašilje komad po 2 Din poštno pouzecom

MILAN MIHOKOVIĆ
VIRJE

I. JUGOSLOVENSKA SPECIALNA RADIONA ZA IZRADJIVANJE MESARSKIH STROJEVA I PRIBORA

prima u popravu sve strojeve za preradu mesa, kao i oštrenje ploča i noževa od mesoreznih strojeva. Posluga tačna i solidna. Cene umerene.

Tovarna lesnih izdelkov „JURKLOŠTER“

(DRAVSKA BANOVINA)

izradjuje i dobavi drvene podnožnjače kao i drvene cipele u poljubnoj veličini kao i ine drvene proizvode prema skici ili uzorku.

Koji još nema mesarske stručne knjige

neka si istu poruči kod uprave

»MESARSKOG LISTA«